

Haltioiden valo

Vuoristopuro kimmelsi tähtien valossa, kun nuori paimen kulki vuohensa kanssa jokea pitkin sen lähteelle ja antoi sen juoda. Oli hiljaista. Ainoastaan pöllö huhui jossakin kaukaisuudessa. He pysähtyivät juomaan vettä.

Ei aikaakaan, kun ”Kiaak”, kajahdus kuului taivaalta. Paimen katseli täysikuuta, ja sen valossa näki kuinka kolme suurta kotkaa laskeutui kivikolle hänen eteensä. Yksi kotkista kantoi kynsissään jotain kiiltävää. Kotka laski ne maahan paimenen eteen. Paimen otti pienen jadekahvaisen tikarin ja valon pienetä kiveitä. Kotkat lähtivät lentoon. Niiden siluetin katosivat yön pimeyteen. Tikarin paimen laittoi ne vyölleen

Aamun tullen paimen heräsi yksin tikari ja valo kädessään. Ilman vuotoa. Hän laittoi tikarin tuohikonttiin.

”Mhäähää”, paimen huhui vuotoaan. Hän näet osasi puhua eläinten kanssa. Vastausta ei tullut. Hän lähti juoksemaan joen viertä pitkin lujaa, kuin pantteri metsästysretkellä.

Lämpö väreili horisontissa. Paimen haistoi ilmaa. Hyvin kaukaa etelästä tuli lievä palaneen haju. Paimen jatkoi matkaansa puroa pitkin, joka muuttui matkan aikana vain suuremmaksi. Lopulta hän seurasi suurta jokea.

Kun aurinko oli huipussaan paimen lopetti kulkemisen hetkeksi, ja jäi koskelle kalastamaan lohia, jotka hyppäsivät vuoron perään korkealle ilmaan. Paimen vuoli puukolla kepeistä ongen ja lisäsi siihen siiman, jota hän oli kantanut tuohikontissa. Ei aikaakaan, kun paimen sai vapaansa suuren lohen. Ikinä hän ei ollut nähnyt näin suurta yksilöä. Se rimpuili kovasti, mutta paimen ei luovuttanut. Lohi sai itsensä vapaaksi. Paimen putosi päistikkaa koskeen.

”Apu!” hän huusi epätoivoisena, suu täynnä vettä. Hän sai kiinni tukista, joka ajelehti pitkin virtaa.

Viimein illalla paimen saapui litimärkänä ja läpeensä uupuneena Echorinjärvelle. Hän oli kaukana lännessä. Kaukana kotoa. Paimen pystytti rantaan majan, joka koostui enimmäkseen sammalista ja isoista kepeistä. Hän teki nuotion lämmitelläkseen. Sen loimussa oli lämmintä, mutta aamulla täytyi kuitenkin jatkaa matkaa. Yksin.

Aamun tullen paimen lähti leiristään. Hän jatkoi matkaa suuntanaan luode. Kaukana siellä häämötti yksinäinen Édewernin vuori. Maasto muuttui yhä karummaksi. Havupuut olivat pienempiä, eikä kasvuston monimuotoisuus ollut kummoinkaan.

Illan hämärissä vastatuuleen kävelevä hahmo kiipeää vuoren rinnettä ylös. Lopulta hän löytää sopivan raon vuorenselästä, ja jää siihen hetkeksi. Jonkin ajan päästä hän nousee maasta ja jatkaa kiipeämistä. Hän seinästä löytää suuren kivioven, koskettaa sitä ja lausuu hiljaa vanhan haltiakielen sanat: ”Ar gwilith tin u Edriften all Beleg.” Ovi avautuu. Hahmo astelee eteishallin kautta sisään hylätyn oloiseen saliin, jonka kivilattiasta kohoa vieriviereen ja peräkkäin pylviäitä, jotka kannattelevat monen monta jalkaa korkeaa kattoa. Pimeys lankeaa hänen ympärilleen.

”Vihdoinkin rauha”, paimen mutisee. Ei kestä kauan, kun nuoli singahtaa hänen pänsä yli.

Seitsemän mustiin pukeutunutta jousimiestä seisovat häntä vastapäätäisellä ovelta. He ilmeisesti luulevat, että paimen yrittää uhata heitä. Sotureiden kasvot ovat huppujen alla näkymättömissä.

”Thur galad!” Soturit huutavat yhteen ääneen, ja jännittävät jousensa.

”Sif du Anor!” paimen huutaa salin toiselle puolelle. Se merkitsee rauhaa. Jousiampuja eivät hievahtakaan. Paimen pitelee pientä valoa kädessään, ja pohtii. Lopulta hän kohottaa sen korkealle ilmaan ja sali valaistuu. Hän ei kuitenkaan päästä valoa vapaaksi, vaan pitää sen yhä purkissa, jotta sen voimat eivät pääsisi valloilleen. Vastauksena tähän jousiampujat huutavat yhteen ääneen: ”Heleg Dúm!” ja päästävät nuolensa kohti paimenta. Tämä juoksee ovea kohti. Nuolista kuusi viuhahtaa niukasti ohi, mutta viimeinen jää kiinni housunlahkeeseen. Paimen pysähtyy vauhdista, kääntyy ympäri ja repäisee hienon kivikärkisen nuolen lahkeestaan. Sitten hän jatkaa juoksemista. Jousiampujat nostavat jouset selkään ja juoksevat perään. Paimen työntää ovia auki. Soturit lähestyvät. Ne eivät avaudu riittävästi. Tuohikontti selässä ja paimensauva kädessä paimen ei ikinä mahtuisi siitä. Aikaa ei ole, joten paimen jättää ne ja säntää eteisaulan kautta ulos rinteeseen.

Paimen juoksee pitkin polkua, vuoren itäpuolta kohti tarkoituksena laskeutua sieltä alas. Häntä seurataan yhä. Mystiset soturit vetivät yksitellen tikkarit vyöltään. He olivat saavuttaneet paimenen. Paimen puolestaan perääntyi. Katsoessaan taakseen paimen huomaa olevansa enää jalan mitan päässä pitkästä pudotuksesta. Soturit lähestyivät muodostelmassa. Paimen astui askeleen taaksepäin. Hän ei enää tunne maata allaan. Harha-askel. Viimeinen sellainen. Kohtalokas. Painovoima katoaa hetkeksi.

Tuntien päästä paimen herää ja nousee lumihangesta. On tuulista. Lumipyry peittää näkyvyyden. ”Jotakin tässä on murtunut”, hän toteaa yllättävän tyynesti. ”Nilkka” hän jatkaa rauhallisesti, vaikka jalassa tekee kipeää. Paimen nousi hangesta ja raahusti pohjoista kohti ilman tuohikonttia tai paimensauvaa.

Kun kolme viikkoa oli kulunut, paimen kulki pohjoisilla tuntureilla yhä etsien vuohtaan. Hän selvisi syömällä jäkälää.

”Ai, ai, kun minua viluttaa. Olisinpa kotona etelässä” paimen hytisi kylmissään. ”Sinne minä nyt lähdän!” paimen päätti. Siltä seisomalta paimen kääntyi länteen. Hän kulki kaksi päivää länteen kohti Aen-jokea. Hän kokosi puunrungon ympärille keppejä ja sammalta. Siitä tuli kelvollinen lautta. Paimen kulki jonkin matkaa lautalla etelään, kunnes jätti sen tuuliajolle ja jatkoi patikointia murtuneella jalallaan. Siellä missä paimen nyt oli, sää oli kohtalaisen lämmintä. Yö teki tuloaan ja paimen yöpyi taivasalla puun juurella.

Taivas oli ilta-auringosta helakanpunainen, ja ukkonen jyrisi jossakin kilometrien päässä, kun nuori paimen kulki sinnikkäästi keskellä erämaata etsimässä lampaitaan. Hän oli kulkenut taas koko päivän ajan, ja oli nyt aivan uuvuksissa, kuin ikänsä elänyt biisoni. Vesi oli loppu eikä sitä voinut löytää kuivalta arolta. Kaikki eläimet olivat kadonneet ja taivas muuttui tummansiniseksi. Häntä kohti asteli huppupäinen hahmo. Pysähtyessään hahmo oli noin sadan jaardin päässä. Hänellä oli kädessään jonkinlainen valtikka kädessään.

”Samaani!” paimen huusi kaukaisuuteen. Samaani vastasi salamalla, joka kohosi korkealle taivaalle hänen sauvastaan. Hän oli pimeyden ruhtinas. Ei normaali samaani, vaan ja paha kostonhimoinen.

”Kosto teille maan maatiaiset!” samaani uhkasi. Paimen ei ollut kuitenkaan yksin. Pieni lämmin käsi taputti häntä selkään, ja hän katsoi taakseen.

”Iltaa”, harmaaseen nuttuun pukeutunut parrakas tonttu tervehti.

Samaani asteli lähemmäs.

”Ja niin kauan kuin minä, Pohjoisen pyökkimetsän mestaritonttu elän, et sinä pääse läpi tästä!” polvenkorkuinen tonttu varoitti. Mustaan kaapuun pukeutunut Pimeyden ruhtinas veti miekkansa tupesta, jolloin tonttu lausui loitsun: ”Oi ukko ylijumala,

taattu taivaan valtia,
nosta pilvi luotehesta,
toinen kohti koilisesta;
suotuisaksi suojaksi,
miehen ainoan avuksi;
ettei toivo haihtuisi;
ympäri yksinäisen.

Jotteri pysty noidan nuolet,
eikä tietäjän teräkset!”

Loitsun lausuttuaan tonttu iski sauvansa maahan. Kaikkiällä oli sumuista, mutta ukolta ei tullut vastausta. Oli pahan vuoro lausua loitsunsa: ”Nouse nyt kalma kammiosta,

Tulkoot seitsemän sutta,
manalan majapaikoista,
väkseni, voimakseni.

Tulkoot kun kutsun,
tehkööt kun käsken.”

Maa syttyi tuleen, joka levisi hurjaa vauhtia. Ilma kävi raskaaksi hengittää. Samaanin silmissä loisti tuli. Puut kaatuivat yksi toisensa jälkeen. Laaksosta vyöryi kiviä heitä kohti. Kaaos oli saanut vallan.

Tonttu loitsi: ”Väisty kivenlohkare,
tietäni oikaise,
käänny kauas metsän taa!”

”Juokse!” tonttu huusi. Paimen hyppäsi kaatuvan puun tieltä. Hän jatkoi matkaansa vielä hetken ja kuuli kuinka lohkarit hänen takanaan ropisivat maahan. Kääntyessään hän ei nähnyt tonttua takanaan. Pian kivenheiton päässä vanhan puun alta nousi kärsineen näköinen tonttu, joka manasi:

”Mene kipu kiven kolohon,
alle paaden paakkuraisen;
ei kivi kipuja itke,

paasi vaivoja valita.” Tonttu nousi selkäänsä pidellen lausumaan, ja pyysi osoittaen paimenen vyötä, jossa valo riippui: ”Ole kiltti ja anna tuo valo minulle” ja osoitti paimenen . Tarvitsen sitä nyt.”

Paimen kaivoi valon taskustaan ja antoi sen tontulle.

”Kiitos.” Tonttu nousi selkäänsä pidellen maasta.

Tonttu kohotti valon korkealle ilmaan ja nosti maailmojen vahvimalla loitsulla luonnonvoimat samaania vastaan: ”Nouse metsä miehinesi,

korpi kaikki kansoinesi,
eläinkunta perheinesi,
luonnonvoimat ylitsesi!”

Sininen valo viilsi paimenen silmiä, kun tonttu iski voiman kohti samaania. Tuli alkoi hitaasti hiipua tämän silmistä, mutta susilla kirous pysyi samaanin hamaan loppuun asti.

Sudet hyökkäsivät joukolla samaanin takaa. Tonttu pidätteli valon voimia kurissa, ja paimen pinkoi minkä jaloistaan pääsi pakoon laumaa. Hän kiipesi vanhaan pyökkipuuhun. Hän odotti, että sudet lähtisivät. Niin ei kuitenkaan käynyt, sillä sudet olivat nälkäisiä. Silmissä sumeni. Kolme kotkan siluettia lensi helakanpunaisella taivaalla.

”Murr... mrrrr”... sudet murisivat. Paimen avasi silmänsä. Hän oli saanut näyn kotkilta. Hän kiipesi hieman korkeammalle, ja katsoi ylös taivaalle. Kotkat olivat kadonneet.

”Tikari!” Paimen huudahti ja otti sen vyöltään. Paimen teki pienen haavan sormeensa ja tiputti yhden punaisen veripisaran lähimmän suden päälle. Kun sudet näkivät verta ne eivät voineet

vastustaa sitä joten alkoi niiden keskinäinen taistelu lihasta. Taistelun rähinässä paimen poistui paikalta vähin äänin.

”Meidän täytyy haudata se ikiajoiksi, tonttu selitti.”

”Asetu maahan aloillesi,
painu savi paikoillesi,
yhdeksän virstan syvyyteen,
rotkoon mittanaamattomaan!” Maa repesi kahtia.

”Tiputa se!” tonttu käski. Paimen pudotti valon maan syövereihin, syvälle pohjattomaan rotkoon.

”Sulje suuri halkeama,
pohjalle pitkä kantama,
ettei kukaan sitä löydä,
samaani tai poika köyhä.”

Maan repeämä sulkeutui.

He lähtivät yhdessä vaeltamaan kohti itää. Brethilianin metsään. Paimen yöpyi seuraavan yön tontun mökissä metsän reunalla.

Pienet vesihelmet lepäsivät sanaisten lehdillä kauniina aamuna, mutta paimen ei metsän kauneudesta piitannut, koska oli jo kaukana erämaassa vuohtaan etsimässä. Hän kulki paimensauva kädessään vakaalla mielin kuin suuri tietäjä konsanaan.

Iltapäivästä paimen saapui Hadrúinin laaksoon. Maa oli rosoista, eikä puita näkynyt mailien säteellä. Oli tyyntä ja lämpimämpää kuin lännessä.

”Mhähäh”, kuului rinteestä, kun alppivuohi syöksyi iloisesti kohti paimenta. Siltä puuttui toinen sarvi

”Jaa, minäkin olen kokenut kovia, sitten viimenäkemän.”

Ja näin päättyy Robin Pihkasen kirjoittama kertomus, Haltioiden valo.

Robin Pihkanen Helsingin Suomalainen Yhteiskoulu 5B